

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/44/2018
Identifikačné číslo spisu: 5716011179
Dátum vydania rozhodnutia: 31.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5716011179.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci obvineného D. R., pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. účinného od 1. januára 2016 a iné, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 2T/103/2016, na neverejnom zasadnutí dňa 31. júla 2018 v Bratislave, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo 14. februára 2017, sp. zn. 1To/4/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného D. R. s a odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Martin z 13. decembra 2016, sp. zn. 2T/103/2016 bol obvinený D. R. uznaný vinným v bode 1) zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. účinného od 1.1.2016 a v bode 2) z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1,2 písm. b) Tr. zák. účinného od 1. januára 2016, s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. účinného od 1. januára 2016 na tom skutkovom základe, že

1) v období od marca 2011 do 22. augusta 2012 v byte v E., ul. P. č. X, v chatke vo R., ul. P. T. č. XXX, v byte v E., na ul. Q. č. XX E. C., nar. XX. D. XXXX, svoju družku, bývajúcu s ním v spoločnej domácnosti, najmä pod vplyvom alkoholu opakovane fyzicky napádal tak, že ju bil otvorenou dlaňou (fackal), i päšťami, kopal do rôznych častí tela, dvakrát ju udrel po nohe a zadnej časti tela kutáčom, jedenkrát ju zbil retiazkou z oblečenia po celom tele, stále za ňou chodil, zakazoval jej chodiť na návštevy k sestre, rodine, ku kamarátom, opakovane jej vulgárne nadával, najmä do šľapiek, svíň, opakovane nadával, že bez neho zdochne, vyhrážal, že ju vyhodí z okna bytu na najvyššom poschodí, že ju zabije, držiac v ruke sekeru, ak odíde, tak si ju nájde, čím svojím konaním podľa znaleckého posudku č. 10/2016, jeho doplnku a výpovede znalkyne Mgr. Zuzany Tomášovej z odboru psychológia, odvetvie psychológia detí, klinická psychológia dospelých spôsobil C. neurotizáciu a celkovú emočnú labilitu, strach z obžalovaného, tieto reakcie poškodená E. C. nedokáže kontrolovať a ovládať - nespavosť, obhrýzanie nechťov, strach a úzkostlivosť, taktiež zmeny v prežívaní spočívajúce v tom, že nedokázala vnímať rizikové ohrozujúce správanie obžalovaného, nevedela riešiť situáciu a preto sa vracala naspäť k

nemu,

2) dňa 4. apríla 2016 asi o 19.55 hod. v areáli zariadenia núdzového bývania J. na ulici W. číslo X v E. sa poškodenej E. C., nar. XX. D. XXXX, matke jeho detí A. R., nar. XX. I. XXXX a J. C., nar. XX. D. XXXX, s ktorou žil ako druh a družka v spoločnej domácnosti asi od februára 2011 do 22. augusta 2012 vyhrážal, že ju zabije, pričom búchal na zatvorené okno zariadenia, poškodená mala strach o seba i svoje dve deti.

Za skutok v bode 1) ho Okresný súd Martin odsúdil podľa § 208 ods. 1, § 42 ods. 1 s použitím zásad uvedených v § 41 ods. 2 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov a 6 (šesť) mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zák. obvinenému uložil trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel vo výmere 7 (sedem) rokov.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. vo výroku o trest zrušil trestný rozkaz Okresného súdu Martin sp. zn. OT/70/2012 z 24. augusta 2012, ktorým bol obžalovaný D. R. uznaný vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a zákaz činnosti vedenia motorových vozidiel vo výmere 7 (sedem) rokov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

V bode 2) obvineného odsúdil podľa § 360 ods. 2, § 37 písm. m), § 38 ods. 4 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok a 4 (štyri) mesiace, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Odvolanie podané obvineným proti predmetnému rozsudku Okresného súdu Martin Krajský súd v Žiline uznesením zo 14. februára 2017, sp. zn. 1To/4/2017, podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, ako aj proti citovanému rozsudku Okresného súdu Martin podal obvinený D. R. dovolanie prostredníctvom obhajcu JUDr. Jána Repáňa dňa 14. mája 2018.

V dovolaní podanom prostredníctvom obhajcu obvinený poukázal na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktorého naplnenie videl v tom, že rozhodnutie súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku preto, že konanie obvineného nie je možné na základe vykonaných dôkazov právne hodnotiť tak, ako to uskutočnili predchádzajúce súdy. Obvinený spáchanie trestnej činnosti popieral a skutok opísal tak, že tento nemohol byť hodnotený ako týranie blízkej osoby. Dôkazy vypočúvaných svedkov uvedené konanie nepopisujú a jediným dôkazom o jeho vine je výpoveď poškodenej E. C., ktorá nevypovedala pravdu. V žiadnom prípade pôvod jej stresu nepochádza zo spolužitia s obvineným, ale má pôvod v minulosti a vyplýva zo spolužitia s otcom poškodenej, ktoré zanechalo stopy týrania na poškodenej. Podklady pre lekárske závery vyplynuli zo známostí sestry poškodenej E. U. s doktorkou, ktorá ošetrovala jej choré dieťa a táto sestra poškodenú na výpoveď nahovorila. Ďalej poukázal na to, že poškodená od mladosti fetovala toluén a užívala drogy a stav jej psychického rozpoloženia je podkladom jej depresíí, čo v konečnom dôsledku bez prispenia obvineného k tomuto stavu viedlo k obvineniu osoby obvineného. Ďalej poukázal na priebeh výpovedí poškodenej na hlavnom pojednávaní a vykonané dôkazy s tým, že hodnovernosť výpovedí poškodenej bola dôkazmi na hlavných pojednaniach spochybnená s tým, že všetci svedkovia vypovedali iba o tom, čo im povedala sama poškodená, platí to aj o najdôležitejšej svedkyni E. U., sestre poškodenej.

Pokiaľ ide o bod 2, obvinený od začiatku tento skutok popiera a trvá na tom, že konflikt vyprovokovala poškodená s pomocou syna A. a poškodená robila všetko pre to, aby bola považovaná za týranú ženu, lebo vie, že iba tak môže žiť v sociálnych zariadeniach a nemá kam ísť a tak využila situáciu vo svoj

prospech.

Podľa obvineného súdy nie preskúmateľným spôsobom prijali právny záver, ktorý nie je logickým vyústením priebehu skutkov, ale iba prihliadali na výpoveď poškodenej.

Okrem uvedeného, obvinený poukázal tiež na skutočnosť, že súd rozhodol v nezákonnom zložení a zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a na uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. obvinený navrhol, aby dovolací súd:

I: Podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom, že uznesením Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/4/2017 zo 14. februára 2017 a rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 2T/103/2016 z 13. decembra 2016, bol porušený zákon v neprospech D. R..

II: Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1To/4/2017 zo 14. februára 2017 a rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 1T/103/2016 z 13. decembra 2016 vo výroku o vine a treste.

III: Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu Martin, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K dovolaniu obvineného D. R. sa vyjadrila prokurátorka príslušnej prokuratúry a poukázala na to, že vo veci nie je daný dôvod dovolania podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a ani iný dôvod dovolania, poukazujúc na vykonané dokazovanie, právne úvahy a rozhodnutia konajúcich súdov. Navrhla, aby dovolací súd podané dovolanie odmietol.

Obvinený sa k vyjadreniu prokurátorky nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd následne na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným D. R. nie je dôvodné, a preto ho podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Obvinený sa vo svojom dovolaní výhradne zameril na hodnotenie vykonaných dôkazov. Navyiac uviedol, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu a súd rozhodol v nezákonnom zložení. Bližšie však tieto dôvody nerozvil.

Nezákonné zloženie súdu (dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por.) obvinený nenamietal v predchádzajúcom konaní a z dovolania nie je zrejmé, kedy mu táto okolnosť bola známa a ani v čom vidí nezákonnosť zloženia súdu. Z uvedeného dôvodu nebolo možné posúdiť splnenie podmienok § 371 ods. 4 Tr. por., rovnako však nebolo možné konštatovať dôvodnosť tohto dovolacieho dôvodu.

Pokiaľ ide o konštatovanie porušenia práva na obhajobu, tu rovnako obvinený neuviedol, čím malo k porušeniu práva na jeho obhajobu dôjsť. Dovolací súd však považuje za potrebné uviesť, že konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný

postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Dovolací súd vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu obvineným uplatnenému podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. uvádza, že obvinený vo svojom dovolaní nepoukázal na žiadne porušenie zákona a dovolací súd nezistil, že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu. Obvinený totiž napáda hodnotenie dôkazov, čo vecne nezodpovedá porušeniu práva na obhajobu. Rovnako tak tento dovolací dôvod nenapĺňa skutočnosť, že nebolo vyhovené všetkým návrhom obvineného na vykonanie dokazovania.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod uvedený obvineným v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., dovolací súd hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Z tohto pohľadu hodnotí aj skutočnosť, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, bol v tzv. skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu. Uvedený dovolací dôvod pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní, ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť, bol podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona. Len opačný prípad, nesprávna subsumpcia (podradenosť), odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až písm. n) Tr. por. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie - neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Nie je možné, sa s poukazom na dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Dovolací súd môže posudzovať len to, či súdy na zistený skutkový stav, ktorý je v dovolacom konaní daný a nemenný, aplikovali správne ustanovenia Trestného zákona.

Vzhľadom na vyššie uvedené, nakoľko obvinený skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, nenaplnil ani jeden z ním uvádzaných dovolacích dôvodov v zmysle ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.